

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po **poručiteľovi J. V.**, narodenom X. a zomrelom X., naposledy bývajúcom v M., vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 9 D 106/2014, v konaní o **prejednanie dedičstva**, o návrhu dedičov na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 9 D 106/2014 Okresnému súdu Nitra **s a n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trebišov predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh dedičov V. V., M. V. a M. K. na prikázanie veci inému súdu podľa § 12 ods. 2 O.s.p. z dôvodu vhodnosti. Konanie žiadali prikázať inému súdu z dôvodu, že všetci dedičia majú trvalé bydlisko v Nitre, v mieste trvalého bydliska sa celý kalendárny rok zdržiavajú a vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav manželky zomrelého.

Podľa § 12 ods. 2 O.s.p. vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

Podľa § 12 ods. 3 O.s.p. o prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal (§ 12 ods. 3 O.s.p.) návrh dedičov na prikázanie veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 9 D 106/2014 Okresnému súdu Nitra z dôvodu vhodnosti a rozhodol, že tomuto návrhu nevyhovuje, lebo neboli zistené zákonné predpoklady pre prijatie navrhovaného opatrenia podľa § 12 ods. 2 O.s.p.

Predpokladom prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p. je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pritom je však potrebné mať na zreteli, že všeobecná miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je zásadou základnou, a prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady, ktorú je nutné – ako výnimku – vykladať reštriktívne. Pokiaľ súd prikáže vec inému súdu podľa ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. bez toho, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené podmienky, poruší tým ústavne zaručené právo zakotvené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

Dôvody vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p. môžu byť rôzne v závislosti od predmetu konania, postavenia účastníkov a iných okolnostiach. Pôjde však, ako bolo uvedené vyššie, predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodit', že iným, než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. K prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu by však malo prichádzať iba výnimočne a len zo závažných dôvodov, kedy dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému musia byť natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prielom do vyššie citovaného ústavného princípu. Zákon pritom výslovne zakotvuje právo účastníkov vyjadriť sa k dôvodom delegácie i k súdu, ktorému má byť vec delegovaná, aby vhodnosť takého postupu mohla byť zvážená aj z hľadiska ich pomerov.

Podľa § 88 ods. 1 písm. l/ O.s.p. namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v ktorého obvode mal porúčiteľ naposledy bydlisko, a ak nemal bydlisko alebo ak bydlisko nemožno zistiť, v ktorého obvode mal naposledy pobyt; ak nie je taký súd, je príslušný súd, v ktorého obvode je porúčiteľov majetok, prípadne medzi niekoľkými takto príslušnými súdmi ten z nich, ktorý prvý vykonal úkon, ak ide o konanie o dedičstve.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodujúce pre posúdenie miestnej príslušnosti je ustálenie posledného bydliska poručiteľa. Bydliskom treba rozumieť miesto, v ktorom sa účastník zdržiava v úmysle sa tam trvale zdržiavať. Z predložených listín, ktoré sú súčasťou súdneho spisu vyplýva, že posledným bydliskom neb. J. V. bol M..

V prejednávanej veci dedičia V. V., M. V. a M. K. návrh na delegáciu veci Okresnému súdu Nitra odôvodnili bydliskom dedičov v obvode tohto súdu, ako aj nepriaznivým zdravotným stavom manželky zomrelého.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v súčasnom štádiu konania tu nie sú dôvody, ktoré by odôvodňovali prikázanie veci Okresnému súdu Nitra. Nie je totiž dostatočne preukázané, že by Okresný súd Nitra prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie než Okresný súd Trebišov, ktorý vo veci koná. Ustanovenie § 122 ods. 2 O.s.p. totiž umožňuje súdu, ktorý vec prejednáva dožiadať iný súd v obvode ktorého sa dedičia zdržujú, o vykonanie dôkazu, a to aj výsluchom účastníkov konania (§ 125 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Pre úplnosť sa dodáva, že toto rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nebráni v opätovnom podaní návrhu (podnetu) na prikázanie veci, ak sa zmení procesná situácia alebo nastanú nové závažné okolnosti odôvodňujúce takýto postup.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. júla 2014

JUDr. Viera Petříková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová